

UJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő: dr. Nemes Sándor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 6. szám. — Telefon szám 49.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Ünnep után.

Lelkesedni nagyon tudunk. Gyönyörű jelszavakkal hozzuk rezgésbe az érzéseket. Nálunk a márcziusi ünnep minden esztendőben oly nagyszabású, olyan keretű, mint amilyen más országokban csak egy-egy évtizedben fordul elő. Az következ- nek ebből, hogy tehát nálunk a nemzeti ünnep mély hatása, melynek befolyása alatt nagy nemzeti gondolatok megvalósítása keletkezik. Fájdalom éppen ellenkezőleg áll az igazság. Azokban az országokban, melyekben csak egy-egy évtized lát olyan nagyszabású nemzeti ünnepeket, mint amilyeneket mi minden félesztendőben rendezünk, az ünneplések hatása nagyobb, mélyebb és tette serkentőbb, mint nálunk, ahol a tegnapi ünnep, ma hajnalban már szétfolyt, semmi de semmi nem maradt meg belőle.

Szép, szép az emlékezés. Amelyik nemzet emlékezni nem tud, az meghalt a többi nemzetek között, de kérjük szeretettel, valami még kell az emlékezéshez, a multnak emlékeit, a nagyok dicsőségét, valami komoly, maradandó kapcsolással kellene odafűzni a jelen eseményeihez az ország fejlődési processzusához.

A dinom-dánom csak egymagában kevés, talán kevesebb a semminél.

A magyar társadalomnak nincsenek komoly törekvései. Fejetlen kapkodás a rend-zerünk. Az iparpártolási operette-től kezdve a közművelődési intézményekig semmi társadalmi tényező nem bír magának komoly, szilárd alapot teremteni.

A nemzeti fajiterjeszkedés, a nyelvhatárok kitolása, a mezőgazdasági földmentés, a kivándorlások megszüntetése: olcsó jelszavak csupán, melyeknek hangzatossága alatt apró stréberek kapaszkodnak mélyeséges gomblyukfájdalmukban. Az egyetlen komoly és megdöbbentően erős akció a szociálistáké akik czéltudatos szervezettel és szívós, kitartó munkával készítik elő a rombolást, mely ledöntse a válaszfalakat a társadalmi osztályok között.

Ez az egyetlen szervezet azonban, fájdalom, nem a társadalmi jólét felé, hanem a felforgatás legveszedelmesebb lejtőjén halad. Nem is lehet másként, mert vezetői e szervezetnek nem a magyar társadalom elitjéből, hanem a nemzetközi köteiekekből kerültek ki.

A szociálistáknak nem az egész anyagát, hanem csak a felét propagálja ez a

szervezet, amennyiben nem törődik a munkaadókkal, hanem tisztán és kizárólag a munkások érdekeit istápolja.

Ezen áramlattal szemközt nem áll a másik áramlat: a munkaadók szervezete, mely a vitát egalizálná, igazságosan kiegyenlitené és ezért baj az, hogy az egész magyar társadalomban csak éppen a munkások osztálya áll készen egy nagy küzdelemre, minden más osztály pedig készületlen, fegyveretlen és gyenge.

Végtelenül megdöbbentő azonban, hogy a munkások nincsenek tudatában az ő akciójuk nagy horderejének és nem is sejtik, hogy erős fellépésük e gyenge társadalomban milyen végzetes következményeket fog szülni. Nem tudják ők azt, hogy Magyarországon hamarabb jött el a munkások elégtelensége semmint maga a munka tért foglalhatott volna. A munka és különösen az ipari munka még nem foglalhata el méltó helyét a magyar társadalomban, ám a munkások szervezete már is itt van és idő előtt zaklatja helyéről.

Hát ennek csak szomorú következményei lehetnek a munkásokra is, a munkaadókra is. Ha a magyar társadalomnak komolytörekvései volnának, nem találná most készületlenül a fenyegető munkásháboru

TÁRCZA.

Az Isten.

A vádlott, az alig tizenötéves, többszörös gyilkos beszélni kezdett:

Az Isten... Anyámtól hallottam először ezt a szót. Akkor, amikor eszmélni és gondolkodni kezdtem. Három éves lehettem. Kérdeztem tőle:

— Anyám, minden gyermeknek van apja, hol az enyém?

Azt felelte:

— Neked nincs! Te Isten oltalmában maradtál.

— Azért éhezem annyit? — kérdeztem.

Az anyám hallgatott és sirt.

Éjszakánként ha az éhségtől nem tudtam aludni, hallottam, hogy az anyám az ágya szé- léhez veri a fejét és jajgatva mondja:

— Jaj, de megvert engem... az Isten!

Nagyon szerettem az anyámat. És szivemben nagy gyűlölet támadt az Isten ellen, aki veri az anyámat. Akkor öt éves voltam.

Volt egy kis hugom. Szép szőkehajú baba, alig két éves. Imádtam. Az éhségtől meghalt. Nem tudtam, hogy mi az a halál, de végtelen keserőséget éreztem, hogy nem látom többé az én kis testvéreimet. Kérdeztem az anyámtól:

— Mi van vele? Hol van?

— Elvette az Isten! — felelte.

Ujra az Isten!

Egyszer durva, haragos emberek törtek be a házukba, elvitték az anyámat. A szomszédok azt mondták, hogy törvény elé viszik, mert kenyeret vitt el onnan, ahol nem adtak neki. Kenyeret, mert éheztem. Lopott.

— Az Isten megbüntette! — mondták az emberek.

Az anyám nekem nem akart kenyeret szerezni, mert éhes voltam s ezért az Isten megbüntette. Ekkor láttam, hogy én és az Isten ellenségek vagyunk.

Beteges volt az anyám és a börtönben meghalt.

— Jót tett vele az Isten! — beszéltek újra.

És én olyan egyedül maradtam..."

A fiatal gyilkos elhalgatott. Az esküdt-bíró és a törvényszéki tárgyalóterem közönsége borzongva nézte.

A gyilkos pedig folytatta valóságát:

Az elnök ur azt kérdezte, hogy nem féltém-e az Istentől, amikor gyilkoltam? Hát megfeleltem. Én gyűlölöm az Istent!

Ki az Isten? Én csak akkor hallottam róla, ha valami rossz történt életemben. Miatta is gyilkoltam.

Isten!... Ez a szó megmérgezte a gondolataimat. Láttam a kis testvéreimet, a börtönben meghalt anyámat és önmagamot aki Isten oltalmában maradtam. E szó miatt gyilkoltam. Egy zöldséges zsákot rendeztem ma pinczében. Amikor fölemeltem, az asszony fel-sóhajtott:

— Oh, Istenem!

Megfojtottam.

Együtt koldultam egy suhanczártsammal. Péternek hitták. Egyszer egy hatost dobtak a kalapjába.

— Isten fizesse meg! — mondotta.

Megfojtottam.

Napszámba dolgoztam egy ferenczvárosi szatócsnál. Valamelyik reggel épen akkor léptem be hozzá, amikor a fejét és balkarját körülszíjazva, így imádkozott:

— Hallgasd meg Izrael, az Ur a mi Istenünk, az Ur az egyetlen.

Megfojtottam.

Szerettem egy leányt. A közös nyomorúság kenyerén éltünk. Egyszer azzal vigasztalt meg:

— Majd megsegít az Isten:

Őt is megfojtottam.

De ez egyszer gyöngé voltam, Sikoltozott. Meghallották és tetten értek. — A vádlott elhalgatott. Az orvosszakértők bizonyították, hogy a vádlott elméje tiszta. A valóság nevelés hiánya s az erkölestelen légkör voltak a bünszerzők. — A bíróság a sok enyhítő körülmény figyelembe vételével úgy határozott, hogy a gyilkos javító intézetbe köldendő. A gyilkos pedig a javító intézetben, amikor az intézet papja a vallás vigaszával közeledett hozzá és Isten tiszteletére intette, — megfojtotta a papot.

Pakots József.

Szövetkezzünk?

Azt ajánlják, hogy az összes ellenzéki pártok egyesüljenek egy közös akcióra a szabadelvű kormányzat ellen.

Az összes ellenzéki pártok, tehát a Kossuth és Ugron zászlója alatti függetlenségi, az Apponyival kivált nemzeti pártiak és kormánypárti disszidensek, a néppárt és a Bánffy Dezső vezérlete alatt most alakulóban levő „új párt.”

Ez a fuzió aztán létrehozná a „küzdő” ellenzék, mely sorra buktatna minden neki nem tetsző kormányt. Egyelőre azonban csak a Tisza-kormányt.

Értjük.

Nem akar egyebet, mint folytatni akarja az ellenzékkel azt a szerepet, melyre a mi esodálatos viszonyaink között ez mindegy kárhoztatva van.

A parlamenti váltó gazdaság úgy hozza magával, hogy ha az ellenzék megbuktat egy kormányt, akkor a megbukott kormány helyét az ellenzék foglalja el. Így van ez a világon mindenütt, nemcsak atory-k és wigh-ek parlamentjének klaszikus honában. Csak minálunk nincs így.

Nálunk az ellenzék — ha összefogva megobstruál egy miniszteriumot: — jön helyébe más ugyanazon táborból. Lassanként az egész kormánypárt átalakul ex-miniszterek és valóságos belső titkos tanácsosok klubjává. Megbukott Tisza Kálmán: jött helyébe Szapáry. Megbukott Szapáry: jött helyébe Wekerle. Megbukott Bánffy: jött helyébe Széll Kálmán. Megbukott Széll Kálmán, jött helyébe Khuen-Héderváry. Megbukott Khuen-Héderváry: jött helyébe Tisza István. És ha az ellenzék együttes palotaforradalma őt megbuktatná — aminthogy előbb-utóbb így is kiteszik az ő szürét is — jön helyébe Lukács, Csáky vagy Gajáry Géza.

Hát érdemes ezért csinálni koalíciót? Hogy az egész ellenzék csak asszisztenciát nyújtson a személyi intrikákhoz? Leszorítson egy embert, hogy jöjjön helyébe egy épp oly kevésbé tetsző másik schwarzelb alak?

És ezt a célt bizonyos oldalról oly magasztosnak tartják, hogy megbocsátják a „Kossuth Ferenczék nemzetárulás“-át s a nemzet-árulókkal képesek egy gyékényen árulni az ellenzéki szövetség közös czégre alatt?

Nem kérünk ebből a szövetségből. A Kossuth-párt sohasem szövetkezhetik a sötét reakcióval: a néppárti csuhásokkal s ezek minisztránsaival. A Kossuth párt nem üz személyi politikát, de elveként küzd. Intrikákra, kalandokra nem kapható.

Ujdonságok.

Bálos Vladimir kir. törvényszéki irodatiszt fia, Báics Lázár ügyvédjelölt a napokban a doctorátust letette.

Nem lesz második gyorsvonat. Egész Bács-megye peticionált, küldöttségeket menesztelt a kereskedelmi miniszterhez, csak Ujvidék nem mozgatta a fülét. De utolérte jól megérdemelt sorsa. A második gyorsvonatot megkapja a megye, csak hogy az Budapest és Szabadka közt és nem Budapest és Zimony közt fog közlekedni. Ez a rajtunk esett méltatlan sérelem felháborító, de a város vezetőségének indolenciáját méltán megtorolja. Kérdjük Ujvidék kereskedelmi érdekeit védeni hivatott Lloydot, miért nem csatlakozott a küldöttséghez, miért nem állt a jogos kérelmet elérni czélzó mozgalom élére? Miért nem csatlakozott Rohonyi Gyula orsz. képviselők a küldöttséghez, melyhez Latinovits Pál főispán vezetése alatt, majdnem valamennyi bácsmegyei képviselő csatlakozott, csak Rohonyi nem? Hát miért választ ez a város kormánypárti képviselőt, ha még ezt sem tudja kieszközölni, de tán meg sem próbálja? Budapest és Zimony közt Ujvidék a földre esett.

Erzsébet-egylet. Az „Erzsébet-egylet” e hó 27-én tartott rendkívül látogatott közgyűlést, melyen az új tisztújítást ejtették meg. A közgyűlés nagy többséggel Kassovitz Lipótot választotta meg elnökéül. Az egyesület a zsidóünnep alkalmából nagy jótékonytárgyat gyakorolt.

A képviselőválasztók névjegyzéke. A parlamenti béke lehetővé teszi, hogy az adó-kivetési munkálatokat oly időben lehet a választókat összeíró küldöttségek rendelkezésére bocsátani, hogy azokat április 15-éig befejezhetik munkájukat. A belügyminiszter, mint a M. N. írja, rendelettel fölszólította a középponti választmányokat, hogy az összeíró küldöttségek-fuvarköltés nem jár s mégis sajnálattal tapasztalta, hogy egyes vármegyékben mind általánosabbá válik a fuvarköltés fölszámítása, még oly összeíró köldöttségi tagok részéről is, akiknek társadalmi állása és vagyoni helyzete azt semmiképpen meg nem okolja. A miniszter fölszólítja a középponti választmányokat, hogy az összeíró küldöttségekbe lehetőleg olyan embereket válasszanak, akik ezt a megbízást anyagi ellenszolgáltatás nélkül is elvállalják. Fölhatalmazza továbbá a középponti választmányokat, hogy a föllebbezést a kir. Kuriához elnöki uton fölterjeszthessék.

Eremits gyilkosai a Csillagbörtönben. A balkáni származású emberek vérbosszúja volt az, amikor Sibul Mladen és Sibul György parasztleányok Nagyikinda városának kellő közepén Eremits Pál országgyűlési képviselőt, a szó teljes értelmében fenkövezték. A gyilkos legények cselekedetének az volt a rugója, hogy Eremits koldusbotra jutatta a családjukat. A gyilkosság ügyében megindított bünyvizsgálatot félbeszakította az özvegyiségre jutott Eremits Pálné és egyik rokonának Prekajszky Péter nagyikindai takarékpénztár igazgatójának a Kuriához intézett beadványa, amelyben a nagyikindai esküdtbíró helyett más törvényszék delegálását kérték. Ezt a kérelmet azzal okolták meg, hogy Eremits életviszonyai, egyéni érzelme és politikai szereplésére a szerb földmives nép között neki számos ellenséget szerzett s maga ellen olyan gyűlöletet támasztott, hogy előrelátható a nagyikindai esküdtek

verdikte, mert tagjai tulnyomó számmal ebből a népelemből kerülnek ki, amelynek felfogása szerint a szerbek karácsonyan kiottott vér nem is kíván megtorlást. Mint ismeretes a Kuria a kérelemnek hely adott s a bünyügy tárgyalására a szegedi esküdtbírószéket delegálta. A két gyilkos eddig a nagyikindai törvényszéki fogház vizsgálati foglya volt, az éjjel azonban két börtönőr a gyilkos Sibul testvéreket erősen megvasalva átkísérte a szegedi Csillagbörtönbe. Winckler István dr. kir. ügyész tegnap reggel vette át a nagyikindai börtönőröktől a két vadtekintetű gonosztevőt és azonnal magánzárkába záratta őket. Mivel a bünyügyben a további vizsgálatot is a szegedi fenytő törvényszék, mint delegált bíróság vezeti, a nagyikindai törvényszék a két gyilkossal az ügy eddigi iratait is átküldte. Magay Lajos vizsgálóbíró a tanukihallgatásokat már a közeli napokban megkezdi. Az érdekesnek ígérkező esküdtszéki tárgyalást valószínűleg június havi ciklus során tartják meg.

Uj gyorsvonat járat Latinovits Pál főispán hathatós közbenjárása folytán sikerült neki kieszközölnie a kereskedelemügyi miniszteriumnál, hogy május hó 1-től fogva a budapest-zimonyi, illetve a szabadka-dályai vonalon új harmadik gyorsvonatpár fog közlekedni, mi a személyi és árú forgalmat rendkívül emelni fogja. Mint értesülünk Budapestről reggel 8 órakor fog egy gyorsvonat indulni, mely délután 1 órakor Zomborba érkezik, — míg Zom-mig Zomborból délután 3 órakor indul a gyorsvonat Budapestre — mely este 8 órakor lesz Budapestre érkező. A Budapest-Szabadka illetve Szabadka-Ujvidéki vonal szakaszokban e járatoknak megfelelő időben fog az új gyorsvonat közlekedni.

A horvát pénzügyi egyezmény. A horvát regnikoláris bizottság a Magyarországgal főnálló egyezmény megújítása czéljából még e hónap folyamán ülést tart Zágórában, majd a mindkét bizottság által kiküldendő albizottságok Budapesten együttes ülést tartanak és a kiegyezési tervezetet tárgyalják. A horvát tartománygyűlést előreláthatólag április végére rövid időszakra fogják összehívni.

Érdekes lelet. Az ujverbázi nagyszabású kendergyár földmunkálatainál a napokban egy ősidőből származó köedény elégett emberi hamvakkal, találtak a munkások. Érdekesek az egy méter mélységben fekvő égett kemencék, ugyszintén a földbevéjt gabonaraktárak sokasága. — Már azért is érdekesek ez őskori leletek és maradványok, mert Bácska e részét tengeri vízmezencének tekintik a hagyomány. — Az érdekes leletet Kiss Gyula községi jegyző, a megyei történelmi társulat muzeumának adományozta.

A vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet módosítása. A szegedi kereskedelmi és iparkamarához leirat érkezett Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztertől, mely ki-látásba helyezi, hogy az utóbb megállapított és nagyon sok részről kifogásolt munkaszüneti rendelkezést revideálni fogja. A leirat teljes szövege a következő: „Az ipari munkának vasárnapi szünetelése tárgyában hivatal elődóm által mult évi június hó 13 án 28,559. sz. alatt kicoesátott rendelet módosítása s a vasárnapi munkaszünet újraszabályozása iránt sok oldalról, többek között a czim részéről is érkezett hozám felterjesztés, illetve javaslat. Utalva erre, — az érdekeltek tájékoztatása czéljából, — értesitem a Czimet miszerint a vasárnapi

munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalás és újabb megfontolás alá kívánom venni, a melynek rendjén az elem terjesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekesség összes figyelemben jöhető érdekeinek mérlegelésével kívánok foglalkozni. Addig azonban, míg ezt tehetném, a kérdésnek kiváló fontosságánál fogva, az elem terjesztett konkrét kérelmek felett nem dönthetek és pedig annyival kevésbé, mert esetleges speciális rendelkezések útjában állhatnának annak, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése a tanácskozások rendjén helyesnek talált általános elveknek megfelelő szabályozást nyerjen. Budapest, 1904. márczius 16. Hieronymi s. k.

A „Bácskai Irodalmi kör.” Ritkán vetődött még eddig a felszínre eszme, mely olyan visszhangra talált volna az egész megyében, sőt annak határain túl is mint a jövőben megalakítandó irodalmi körnek az eszméje. A megyei sajtó a legnagyobb egyértelműséggel helyesli azt. A lapok hasábjait szentelnek az ügy érdemleges méltatására és lelkes hangon hívják fel a vármegye valamennyi tollforgató emberét, hogy sorakozzanak a kibontandó zászló alá. Különösen a Szabadkán megjelenő „Bácska Hirlap” foglalkozik bőven a dologgal és üdvözli a kezdeményezőket, egyszersmind azon óhajának adva kifejezést, hogy az eszmét semmi szín alatt elejteni nem szabad, a legmesszebbmenő támogatásról biztosítja az uttörőket. De nemcsak a megye közvéleménye karolta fel lelkesen az írók mozgalmát, hanem a fővárosi sajtó is, mely szintén meleg rokonszenvvel vette tudomásul a kör megalakítására megindult mozgalmat és buzditólag szól a bácskai írókhoz. Amint értesültünk, az irodalmi kör megalakítására irányuló mozgalom a husvétünnep után lesz nyilvánossá, amikor is ez ügyben egy szűkebb körű értekezlet lesz megtartva. Ezen értekezleten meg lesznek beszélve a megalakulás módozatai és azon intézkedések, melyek az összes írók egybehívására irányulnak. A végleges megalakulás impozáns módon fog végbe menni és részt fognak venni azon a fővárosi irodalmi világnak kitűnőségei is nagyszámmal.

A bácskai telefon ügyében. Latino-vits Pál főispán április második felében széleskörű tanácskozást hív egybe, melyre a birtokos, kereskedői, ipari és tisztviselői osztály számos tagja kap meghívást. Az anketnek az lesz főleg a feladata, hogy a miniszterium által telefonüggyel szemben támasztott ama követelésének feleljen meg, hogy a megye minden községében legalább 3 telefonállomás létesüljön.

Külföldre szóló postautalványok kiállítására. A m. kir. posta- és távirat vezérigazgatósága a következőket teszi közzé: A f. évi április hó 2-től kezdve a külföldre címzett postautalványokat a feladók nem mint eddig koronaértékűre, hanem a rendeltetési ország pénzürtékére kötelesek kiállítani. A rendeltetési ország pénzürtékére kiállított postautalványokra koronaértékben befizetendő összegeket a felvevő postahivatal állandó kulesok alapján számítja ki és a feladó vevényben úgy, mint eddig, a koronaértékben tényleg befizetett összeg átvételét nyugtázza. — Az utalványozási díj szintén a tényleg befizetett koronaértékű összeg alapján számítandó ki. Az átszámításnál használt kulesokat, nem különben azt is, hogy az egyes országokra mily

pénzre kell a postautalványokat kiállítani, a kir. posta- és távirat hivatalokban a közönségnek könnyen hozzáférhető helyen kifüggesztett „átszámítási táblázatok”-ból lehet megtudni. — Az átszámítási táblázatok a kir. postahivataloknál megszerezhetők. Ugyancsak április hó 1-étől kezdve a külföldi feladók illetve postahivatalok a külföldről Magyarországra küldött postautalványokat koronaértékben fogják kiállítani. E postautalványoknak a magyar postahivatalok részéről való átszámítása tehát elesik. A külföldre szóló szomagokat terhelő utánvételeket, csomagon és a hozzátartozó szállítólevélben s az utánvételi lapon továbbra is koronaértékben kell kitenni. Az átszámítást a rendeltetési postahivatalok fogják végezni ugyanazon kules alapján, melyet a Magyarországra szóló postautalványok kiállításánál használnak. A postaigazgatás a külföldre szóló postautalványok kiállítására új úrlapokat becsát forgalomba. A régi nemzetközi utalványúrlapok csak márczius hó 31-ig érvényesek. — E napon túl, folyó évi július hó 31-ig a közönség a birtokában levő használatlan régi úrlapokat ráfizetés nélkül bármely postahivatalnál új úrlapok ellenében becserelelheti.

Csarnok.

A női hivatásról.

A nők térfoglalása az életben, a tudományos pályák megnyitása előttük, munkaerejük felhasználása, mindig lelkes apostolokra talált. Hivatott és hivatlan emberek küzdöttek az asszonyok, a leányok jogaiért s ma már, midőn ez a küzdelem oly szép eredményeket mutatott fel, teljesen elfogulatlanul vizsgálhatjuk meg ama jelenségeket, amelyeket az új helyzetek és új felfogások teremtettek körülöttünk. S ha megkérdezzük azokat a leányokat, akik tanulmányaikat elvégezve, oklevéllel a kezükben veszik fel a harcot a kenyérért, sokszor halljuk ajkaikról azt a keserű, nem várt panaszt, hogy a régi idők asszonyának a családjában, az otthonában sokkal jobb dolga volt s azt a megdöbbentő tanácsot, hogy leányainkat kényszerítő szükség nélkül ne állítsuk belé a csuf, a nehéz életküzdelembe. Az ő magasabb, kiváltságosabb szempontjuktól a szűk kör, melyet elhagytak, végtelenül kedvesnek és vonzóan látszik, szinte úgy érzik, megismétlődött rajtuk az első ember végzete és kitesztették őket a gondatlanság paradicsomából.

Viszont, ha tétlen életű, jólétben elpuhult asszonyokkal találkozunk, az emancipáció, a női munka érvényesítésének legbuzgóbb híveit találjuk közöttük. Felpanaszolják, hogy ők még nem léphetek önálló, kenyérkereső pályára, érzik a munka szomját, vágyát, él bennük valami felhasználatlan erő, mely megmérgezi a gondolataikat. Azt mondják, a férjétől függő nő élete mindig bizonyos rabság, amely fáj, s amely rabságból felszabadulni önálló munka által a legnagyobb boldogság lehet. Mert azontúl az asszony a férjének társa lesz, s az ideális házasság életet ők csak így tudják elképzelni.

Amaz örökké megismétlődő igazságot látjuk ebből is, hogy a magunk életéből, melynek minden bűját, gondját ismerjük, elvágunk más emberek ismeretlen életébe. Akik bizonyára boldogabbak, mert hiszen mi nem látjuk az ő helyzetüknek az árnyoldalait.

Pedig az igazi életművész nem a más emberek életét nézi, hanem a magáét tudja széppé formálni, kedvessé alakítani. Minden embernek önmagának kell a lehetőségek keretében úgy állítani be az életét, hogy az igazi boldogságot, az igazi megelégedést — ezeket a tökéletességeket, amelyek nem létezhetnek — legalább meg tudja közelíteni. Ez tőle magától függ, erre nincs szabály és erre senkit sem lehet tanítani.

A nők is ezt a tökéletes életet keresik, a fejlődésben, a haladásban, a jövőben. S amikor elértek mindent, be fogják látni, hogy önmagunkhoz, a saját személyükhöz kell visszatérniük, hogy az általánosságok, a sikerek és eredmények sem lesznek boldoggá, ha nem tudunk önmagunktól azókká lenni. De a fejlődést, amely természetes és szükségszerű, nem is egyéni tekintetek viszik előre, nem egyéni érdekek mozgatják. A társadalmi élet menete hozza magával. É legyenek bár nyitva a tudomány minden szentélyei, a fogdalkozások minden ágai az asszony előtt, mégis a nők óriási százaléka mindig fel lesz mentve a kenyérkeresés szomorú kényszerítésére alól.

És az volna a nőkérdés megoldásának egyetlen tulzott kinövése, ha minden leányt pénztkereső foglalkozásra kényszerítenénk. A férfiaknál megval ez a presszió. De a leányoknak szabad és mindenkor szabadon is választani, Csak azokat ne tartsuk vissza, akiket a szükség, vagy természetüktől hajlamaik és tehetségeik ereje visz a munkára. Hogy ezek közt is akad sok, aki kifárad, megcsalódik, ennek legfőbb oka, hogy csakis a kereső nő ismeri meg az igazi, a csunya életet. Aki a családban, és a családjának él, holta napjáig csak bizonyos illuziókon keresztül látja a világot. Ő a munkát, különösen a szellemi munkát, ideáljaiból kifolyólag, a mindennapi életben is valami nemes dolognak képzele. Pedig csak a munka eszméje az: kivitele sokszor kínos és szomorú.

És mégis igaz, a munka az egyetlen ami az ember életének belső tartalmát, ad, ami kielégít. S ez éppen a keserves dolog, hogy a valóság mindig elletétekből van összetéve. Az ember folyton beléjük ütközik. Minél finomultabb ér érzékenyebb az idegrendszerre, annál többször és annál inkább. Csakhogy ezek az ellentétek mindenütt megvannak más alakban, más változatokban. Még a legboldogabb családi életben is. Nincs asszony, aki percekre legalább ne lett volna szerencsétlen soha.

S aki viszont a másik szempontból keres szabadságot a munkában, ép oly kegyetlenül csalódnai fog. Nem akar a férjétől függni, szabad és független akar lenni mindenáron. S mikor az lett: elhagyatottnak, százszorosan szerencsétlennek érzi magát. Tévedés azt hinni, csupán asszonyi gyöngeségből. Ez általános emberi vonás. A férfi is érzi az egyedüllét, az elhagyatottság keserűségét. Hiszen azért házasodik meg, keres nyugalmas otthont, szerető társat.

Azok az apró dolgok, amik fájnak, lehagynak, ott vannak mindenütt. A legfényesebb palotákban, a legboldogabb, legpuhább fészekben is. Az élet örökös váltakozása idézi elő, ennek a váltakozásnak a surlódásából áll. Körülöttünk és beuntünk szakadatlanul változik minden, és nincs az elmének az a nyugpontja, ahol megpihenhet.

Csak a képzelet ideáljaiban.

És ezért örülünk neki, ha pénzkereső, magányos leány a családi boldogságot tartja gyönyörűnek s a családjának élő asszonya a nők szellemi munkájáért lelkesül Mert éppen ebből látszik, hogy igazi asszonyok, hogy vannak illuzióik, és ideáljaik. **Femina.**

Irodalom.

Az Ország Világ jubileuma. A Ország Világ jubileuma alkalmából a következő körlevelet küldte széjjel. Ennek az évnek a karácsonyán ünnepli meg az „Ország Világ” fennállásának negyedszázados jubileumát. Hosszú haszonút év küzdelmeire és sikereire plianthattunk vissza, mely idő alatt lapunk a magyar olvasóközönség széles rétegében terjedt el és gyökeret vort oly családoknál is, a hol azelőtt külföldi hasonló irányú lapok képezték a szellemi táplálékot. Huszonöt év alatt sikerült elérnünk azt, hogy a magyar olvasóközönség nagy tábora sorakozott zászlók alá, s mi ezt avval háláltuk meg, hogy úgy lapunk kiállítása, mint tartalma tekintetében mindig szebbet és jobbat nyújtottunk.

Az a folton erősödő rokonszenv, melylyel a magyar olvasóközönség lapunk iránt viseltetik, tette nekünk lehetővé eddigéig is, hogy minden év karácsonyán gazdag tartalmú Almanach-hal lephettük meg olvasóinkat, ámdé kétszeres örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy ebben a jubilaris esztendőben olyan Almanach-ot adjunk előfizetőink, mely nemcsak tartalom, hanem külső kiállítás tekintetében is méltán feltűnést fog kelteni.

A mi a karácsonyi Jubilaris Almanach tartalmát illeti minden bővebb kommentár mellőzésével felsoroljuk azok neveit, kik már eddig is egy-egy elbezeléssel, verssel vagy zeneművel járultak az Almanach magas irodalmi színvonalának emeléséhez.

A Jubilaris Almanach részére eddig a szerkesztőkön: dr. Váradi Antal és dr. Falk Zsigmondon kívül a következő írók, költők és zeneszerzők adtak kéziratot:

Ambrus Zoltán, Ábrányi Emil, Legifj. Ábrányi Kornél, Balla Miklós, R. Beck Blanka, Berczik Árpád, Bloch József, Bródy Sándor, Dr. Buday László, Csergő Hugó, Erney József, Farkas Béla, Farkasházi Fischer Zsigmond, Feleki Sándor, Földes Imre, Gergely István, Gerő Ödön, Goll János, Heltai Jenő, Herzfeld Viktor, Hevesi József, Hoppe Rezső, Hubai Jenő, Hüvös Iván, Jób Dániel, Kabos Ede, Kaffka Margit, Dr. Kampis János, Kálnoki Izidor, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Lengyel Laura, Lipsey Ádám, Lovik Károly, Lux Terka, Mihalovics Ödön, Molnár Ferencz, Nagy Endre, Paradeiser János, Rákosi Viktor, Rózsa Miklós, Sas Ede, Sebők Zsigmond, Dr. Szilágyi Géza, Szini Gyula, Szomaházy István, Szöllösi Zsigmond, Tábori Róbert, Tömörkény István, Thury Zoltán, Vértessy Gyula, B. Virágh Géza, Zöldi Márton, Zsoldos László.

Ez a díszes névsor (mely azonban még korántsem teljes) feleslegessé tesz minden dicséretet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden díszé, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyozzuk azonban a Jubilaris Almanach pazar kiállítását, mert voltak a múltban panaszos szavak, melyek a díszes tartalomhoz nem találtak méltónak az Almanach egyszerű kiállítását. Ezáltal nem lesz panaszra ok ebben az irányban sem.

A Jubilaris Almanach külső kiállítás tekintetében lényegesen papirja erősebb, belső kiállítása szebb és izlősebb lesz az eddigiekénél. Olyan díszmű lesz ezidei karácsonyi ajándékunk,

mely méltán szolgál majd díszül minden szalon asztalának.

Visszatérve az Almanach tartalmára, annak kiegészítő és befejező része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem múltját, jelenét és jövőjét fogja népszerűen ismertetni. Népszerűen és mégis szakzerűen fogunk foglalkozni a magyar ipar és kereskedelem 25 éves történetével, behatóan fogjuk tárgyalni a magyar ipar és kereskedelem jelenét, annak vezető harczóit, és mindebből perspektívát nyitunk a magyar ipar és kereskedelem jövőjének. Érdekes és érdemas munka lesz ez, mely bizonyára minden olvasónk érdeklődésével fog találkozni.

Jubilaris Almanachunkat minden előfizetőnknek megküldjük külön kereszkötés alatt Ebben a jubilaris esztendőben még több meglepetést is tartotunk előfizetőink részére Pünkösdkor küldjük meg összes előfizetőink részére. Pünkösdkor küldjük meg összes előfizetőinknek Honti Nándor festőművész, Amerikába élő hazánkfia „Távozás a párisi operaházból” című festmények gyönyörű színyomatú reprodukcióját.

Az Ország-Világ szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, V. kerület, Hold-utca 7. szám.

Kakas Márton. Pompás képek, vidám apróságok tarkítják a Kakas Márton legújabb számát is. A czimkép, a melyet Ber Dezső rajzolt, a sorozásról állít elénk egy mulatságos jelenetet, míg a hátulso szines rajzzal Jenev Jenev gonyolja ki elmésen azokat, a kik fölültek az automobil csalóknak. A lap belső oldalaira Linek Lajos, Éder Gyula, Há z Miklós és Kürthy György rajzolt vidám témájú szép képeket. A szöveg is aktuális és ötletes.

A Kakas Márton előfizetési ára negyedévre három korona. Egyes száma 30 fillér. kapható minden újságelárusítónál.

A Magyar Hirlap. tizenegyedik évfolyamát éli.

Ez a tizenegy esztendő a Magyar Hirlap elváltóságának, a magyar érdekek védelmében kifejtett állandó szívós harcának a tanúságtétele.

A Magyar Hirlap egyetlen törv nykönyve a nemzet minden igaz érdekének az összefoglalása. Ebben, mint mindenben, teljes függetlenséggel hirdeti véleményét, amit sem pártnak, sem személynek alá nem rendel.

A magyar alkotmányunk éber őre s bü bajvivója a Magyar Hirlap. Politikája szabadelvű. Minden törekvése a közérdekekbe gyökerező. A jogos magyar czélok kivávása van zászlójára írva.

A kormány szűkkeblű programjával szemben nagyszabású gazdasági élet mozgalmától várja a Magyar Hirlap a nemzet vagyonosodását s ezzel erősödését. Ezért a minden téren munkát kináló és követelő országos befektetéseket sürög ti.

A Magyar Hirlap minden híradása feltétlenül komoly és megbízható. Politikai munkatársai országos nevű kapacitások. Szépirodalmi része a leghíresebb magyar írók tollából való. Hírvovata rendkívül gazdag. Művészeti és színházi tudósításait s czikkeit, valamint irodalmi tanulmányait alaposág és szakértelem jellemzi. A mulattató közlemények számára több állandó rovata van. Gyakran közöl pompás karikatúrákat a közélettel kapcsolatban. Közgazdasági értesítései kiválóan pontosak, hitelesek, gyorsak.

A Magyar Hirlap minden egyes előfizetőjével szoros bizalmi viszonyt tart fenn a szerkesztői üzenetekben, amelyekben minden komolyan felvetett kérdésre kimerítő választ ad. Gyakran életbevágó tanácsokat is szolgál.

Kedvezményei is páratlanok a Magyar Hirlapnak.

Januárius óta új érdekes irodalmi vállalatot indított meg a Magyar Hirlap regénytára czimnel. A vállalat minden hónapban egy-egy kötetet ad ki a legjelesebb magyar és külföldi írók műveiből.

Ezeket a köteteket a Magyar Hirlap előfizetői havonként teljesen ingyen kapják s még a postai szállítást is a Magyar Hirlap fizeti.

Mások számára, akik nem előfizetők, ezek a kötetek egyenkint egy korona husz fillérbe kerülnek, úgy hogy az egész évfolyam ára tizenkét korona lesz.

Kedvezményes áron kapják a Magyar Hirlap előfizetői az „Ország-világ” gyönyörű szép képes hetilapot. A Magyar és az Ország-Világ előfizetési ára együtt negyedévre kilenc korona és ötven fillér.

A Divat Szalont a legjobb divatlapot, negyedévre két korona kedvezményes áron rendelhetik meg a Magyar Hirlap előfizetői.

Előfizetési ár: A Magyar Hirlap az ingyen könyvajándékkal 1 hónapra 2 korona 40 fillér. A Magyar Hirlap negyedévre 7 korona A Magyar Hirlap félre 14 korona.

Mutatványszámot kívánatra szívesen küld. a MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

Világhírű!

a „Rekord” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságú arcképeiről, melyket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

ELSŐRANGU KÉPEK ÁRAI:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban ára 20 kor. Legfinomabb kivitelű Blom, Platin és kétá rajz - ára 5 kor.

➡ Részletes árjegyzék bérmentve. ➡

Egy életnagyságú festményt készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és aokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

Szőlőbirtokosoknak, mezőgazdáknak:

Akáczfából hasított szőlőkarót,
Akácza kerítési oszlopot,
Akácza komló oszlopokat.

BOGNÁROKNAK:

Akácza kerékküllöket,
Akácza gömbfát,

Akáczfából nyersen vagy félig kidolgozott kocsirészeket a legjutányosabb árak mellett ajánlunk. Ugyanitt mindenféle fák is kaphatók.

WOLF és TROTLER

UJVIDÉK.

Iroda: Duna-utca 7. sz.

Fatelepe: Örménytöltés mellett.

AMERIKÁBA

a III. osztályu menetjegy

mérsékelt áron.

Bécsből Antwerpenen át

NEW-YORK

PHILADELPHIÁBA

teljes ellátással

156 koronáért.

Hogy ez a kivételes olcsó ár biztosítva legyen, az utasoknak 20 korona foglalót kell küldeni

RED STAR LINE czimre

Bécs, Wiedner Gürtel 20. 3-4